

MINISTERSTVO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
BRATISLAVA, LIMBOVÁ 2

METODICKÉ POKYNY

na vyplňanie

Hlásenie o užívatel'ovi drog liečenom zo závislosti

ZS (MZ SR) 4 -12

Rok 2015

Vypracoval: Národné centrum zdravotníckych informácií, Bratislava

Bratislava, október 2014

O B S A H

Úvod	3
1. Všeobecné zásady	4
2. Spôsob predkladania formulárov	5
3. Definície a metodologické pravidlá	5
4. Spôsob vyplňania formulára	10
Zoznam používaných skratiek	20

Prílohy :

- č.1 – Vzor formulára **Hlásenie o užívatel'ovi drog liečenom zo závislosti**
– ZS(MZ SR)4 – 12
- č.2 – Klasifikácia liečebného zariadenia – útvar/pracovisko
- č.3 – Štatistický číselník krajín (podľa OSN)
- č.4 – Klasifikácia drog

Úvod

Predkladané metodické pokyny sú návodom na vyplňanie formulára **Hlásenie o užívateľovi drog liečenom zo závislosti – ZS (MZ SR) 4-12**. Obsahujú vzor formulára (**príloha č.1**), všeobecné zásady, spôsob predkladania údajov prostredníctvom tohto formulára, spôsob vyplňania jednotlivých položiek, metodologické pravidlá vrátane definícií základných pojmov.

Formulár **Hlásenie o užívateľovi drog liečenom zo závislosti** je štatistický formulár, ktorý na základe rozhodnutia MZ SR plní funkciu formulára pre štatistické zisťovanie v zmysle zákona č. 153/2013 Z.z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Obsahová náplň formulára bola vypracovaná v súlade s prvou verziou protokolu **Indikátora dopytu po liečbe (IDL)**, ktorý vypracovalo **Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť (EMCDDA - European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction)**. EMCDDA poskytuje členským štátom Európskej Únie, Európskemu parlamentu a Európskej komisii spoľahlivé a porovnateľné informácie o drogách a s nimi súvisiace predmetné otázky. Od času svojho vzniku EMCDDA a jeho národní partneri vyvinuli významné úsilie v priebehu niekoľkých posledných rokov, vykonal sa významný pokrok v práci, najmä v oblasti monitorovania liečby. Na základe rozsiahlej práce, ktorú vykonala Pompidou Group (PG) pri Rade Európy a na základe širokého rozsahu národných expertíz z rôznych krajín boli realizované projekty zamerané na **Európsky štandardný protokol monitorovania liečby užívateľov drog**. Bola vypracovaná príručka, ktorá je prvou verziou protokolu Indikátora dopytu po liečbe (IDL). Cieľom tohto protokolu je definovať minimálny súbor položiek (jadrový zoznam položiek IDL), ktorý by mal byť schopný poskytnúť národný monitorovací systém o každom jednotlivcovi, ktorý bol prijatý do liečby. Výber položiek, ktoré sa nachádzajú v zozname položiek IDL bol založený na informačných potrebách, na ich dostupnosti v dostatočnom počte krajín, na ich spoľahlivosti a porovnateľnosti. Keďže PG vydláždila cestu pre IDL, ktorý je v súčasnosti spoločným štandardom pre obe, tak ako pre PG, tak aj pre EMCDDA, postupne v priebehu niekoľkých nasledujúcich rokov nahradí **Definitívny protokol PG**. V záujme toho, aby bol prechod na tento nový protokol ľahší, v príručke sú obsiahnuté aj hlavné pravidlá prechodu z protokolu PG na IDL. IDL je základom harmonizačných aktivít, ktoré sú súčasťou pracovného plánu EMCDDA.

Týmito metodickými pokynmi sa rušia metodické pokyny z októbra 2014.

1. Všeobecné zásady

- Pre spracovateľské obdobie roka 2015 bol MZ SR schválený formulár **Hlásenie o užívateľovi drog liečenom zo závislosti – ZS (MZ SR) 4-12**, ktorý je uvedený v **prílohe č.1** týchto metodických pokynov.
- **Hlásenie o užívateľovi drog liečenom zo závislosti** predkladajú spravodajské jednotky - vybrané zariadenia, ktoré poskytujú **liečbu** (pozri **definíciu liečby**) užívateľom drog, prostredníctvom svojich špecializovaných i nešpecializovaných útvarov/pracovnísk (špecifikácia útvarov/pracovnísk je uvedená v **prílohe č.2 - Klasifikácia liečebného zariadenia –útvár/pracovisko**).
Sú to liečebné zariadenia :
  - **zdravotnícke zariadenia** poskytujúce medicínsku liečbu
(Centrum pre liečbu drogových závislostí (právne subjekty), UN, FNsP, DFNsP, NsP, psychiatrické nemocnice, detská psychiatrická liečebňa (Hraň), OLÚ psychiatrický (Predná Hora), psychiatrické liečebne, psychiatrické stacionáre pre dospelých, psychiatrické stacionáre pre deti a mladistvých, stacionáre pre dospelé osoby s drogovou závislosťou, stacionáre pre deti a mladistvých s drogovou závislosťou, polikliniky, psychiatrické ambulancie, ambulancie pre liečbu drogových závislostí, ambulancie všeobecného lekára pre dospelých, ambulancie pre deti a dorast, ako i dorastoví lekári a ďalšie (vrátane zdravotníckych zariadení iných rezortov - Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác SR) zdravotnícke zariadenia, ktoré poskytujú medicínsku liečbu užívateľom drog).
  - **ďalšie zariadenia** poskytujúce liečbu inú, ako je medicínska
(Zariadenia sociálnej starostlivosti, pedagogicko-psychologické poradne a pod., pozri definíciu liečebného zariadenia).
- Formulár je uverejnený webovej stránke NCZI. Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, ktorí využívajú svoj IS, sú povinní dodržiavať predpísané dátové rozhranie, ktoré je uverejnené na internetovej stránke NCZI.
- Pokyny sú záväzné pre všetky zariadenia, ktoré majú spravodajskú povinnosť vyplňať a predkladať uvedené formuláre.
- Za prípadné neplnenie, chybné alebo oneskorené plnenie spravodajskej povinnosti, nesie zodpovednosť spravodajská jednotka (štatutárny zástupca zariadenia).
- Vo formulároch vyplnené údaje musia byť jednoznačné a čitateľné.
- Prípadné opravy údajov vo formulároch vykonané spravodajskou jednotkou alebo spracovateľom (napr. po telefonickom dohovore) musia byť vykonané tak, aby chybný údaj bol prečiarknutý a správny údaj čitateľný.

2. Spôsob predkladania formulárov

Spravodajská jednotka - **poverený pracovník:**

- osobne prinesie, resp. odošle formuláre **naraz za celý mesiac**, na adresu:

**Národné centrum zdravotníckych informácií
Lazaretská 26
811 09 Bratislava**

- vyplní formuláre cez web aplikáciu informačného systému zdravotníckych indikátorov (ISZI)
  - uloží výstupy z informačného systému spravodajských jednotiek (XML súbory) cez zabezpečenú sieť do informačného systému ISZI (upload)
- vždy do **10. kalendárneho dňa po sledovanom období** (do 10. kalendárneho dňa nasledujúceho mesiaca).

Web aplikácia ISZI je dostupná na adrese: <https://iszi.nczisk.sk/iszi>.

Upozornenie:

V prípade, že príslušný útvar/pracovisko spravodajskej jednotky v danom mesiaci nezaznamenalo ani jeden prípad liečby užívateľa drog, **je nevyhnutné zaslať, resp. označiť Negatívne hlásenie.**

3. Definície a metodologické pravidlá

Kapitola definuje základné pojmy a poskytuje pravidlá na zber údajov, tak ako ich definuje EMCDDA.

- **Čo znamená pojem "užívanie drog" ?**

Definícia

Relevantné sú iba informácie, ktoré súvisia s osobou užívajúcou drogy. T.j. užívateľmi drog sú osoby užívajúce nezákonné drogy :

- **drogovozávislý** - osoba so systematickým zneužívaním drogy so známami chorobnej toxikomanickej závislosti (fyzickej, psychickej).
- **zneužívajúci drogy** - osoba s nesystematickým zneužívaním drogy, ktorá vedie k poruchám niektorej z oblastí života (zdravie, rodina, práca, spoločenské vzťahy).

Metodologické pravidlá

Vylúčené sú :

- osoby, ktoré sú v kontakte s liečebným zariadením v mene užívateľa drog, ale nie sú sami užívateľmi drog.
- osoby s problémami vďaka ich osobnému vzťahu k užívateľovi, ktoré nie sú sami užívateľmi drog.

- **Aké "drogy" by mali byť zahrnuté ?**

Definícia

Predmetom sledovania je tzv. :

- **Primárna droga (P)** - hlavná droga, ktorá je príčinou drogových problémov osoby, pre ktorú bola zahájená liečba. Táto položka má ústredný význam. T.j., ako primárna (hlavná) je definovaná tá droga, ktorá spôsobuje klientovi najväčšie problémy.
- **Sekundárna droga (S1), (S2), (S3), (S4)** sú **Iné (=sekundárne) aktuálne užívané drogy**. Sú to údaje, ktoré majú tiež ústredný význam a na dôvažok k primárnej droge (P) spôsobujú klientovi problémy. Táto informácia poskytuje realistickejší obraz o mnohonásobnom užívaní drog.

Hlavné kategórie (skupiny látok) používané na zaznamenávanie drog v protokole sú uvedené v nasledujúcej tabuľke. **Podrobný zoznam drog**, ktoré sú predmetom sledovania sú uvedené v **prílohe č.4 (Klasifikácia drog)**.

Tabuľka : Drogy, ktoré majú byť zahrnuté

Skupiny látok	Látky
1. Opiáty	heroín, metadón, buprenorfín, iné opiáty
2. Kokaín	kokaín, krak
3. Stimulanciá	amfetamíny, MDMA a iné deriváty iných stimulancií
4. Hypnotiká a sedatíva	barbituráty, benzodiazepíny a iné hypnotiká a sedatíva
5. Halucinogény	LSD, iné halucinogény
6. Prchavé látky	
7. Kanabis	
8. Alkohol	iba ako sekundárna droga
9. Iné látky	(pozri príl.č.4)

Metodologické pravidlá

- Či je droga primárna (hlavná), alebo sekundárna závisí od frekvencie užívania drog a nie od toho, s ktorou drogou v živote po prvý raz jedinec začal.
- Ak klient práve drogu neužíva (napr. v čase, keď žiada o liečbu) uvediete naposledy užívanú drogu.
- Pre užívateľov "speedballu" (zmes pozostávajúca z heroínu a kokaínu) bude heroín zaznačený ako primárna droga a kokaín ako sekundárna droga.
- Ak liečebné zariadenie lieči alkohol i nedovolené drogy (oboje), tak aj problémy spôsobené alkoholom je zvlášť dôležité zahrnúť. T.j., liečebné zariadenie uvedie nedovolenú drogu ako primárnu a alkohol ako sekundárnu.

Vylúčené sú :

- Tabak
- Alkohol nesmie byť zaznamenaný ako primárna droga. **Klienti s alkoholom, ako s primárnou drogou musia byť vylúčení.**
- užívanie niektorých uvedených látok "bona fide" (v dobrej viere) za účelom medicínskej liečby (sedatíva, hypnotiká, analgetiká, antitusiká, metadón, buprenorfín, atď.)

• Čo je to "liečba" ?

Definícia

Liečba je akákoľvek aktivita, ktorá je priamo zameraná na ľudí, ktorí majú problémy so svojim užívaním drog, **a ktorá sa usiluje zlepšiť psychologický, medicínsky alebo sociálny stav jedincov**, ktorí hľadajú pomoc kvôli svojim problémom s užívaním drog. Tieto aktivity sa často uskutočňujú v špecializovaných zariadeniach pre užívateľov drog, ale môžu sa tiež uskutočňovať vo všeobecných službách, ktoré poskytujú medicínsku/psychologickú pomoc pre ľudí, ktorí majú drogové problémy.

Metodologické pravidlá

Je to široká definícia, ktorá **zahŕňa** :

- intervencie zamerané na znižovanie poškodenia medzi aktívnymi užívateľmi, ako aj tie, kde je primárnym cieľom detoxikácia a abstinencia,
- nemedicínske, ako aj
- medicínske intervencie
- programy založené na neformálnej rade, poradenstve alebo podpore, ako aj
- viac špecializované/ štruktúrované programy s dlhším trvaním.

Predsa ale **vylučuje** :

- kontakty zo všeobecnými službami, kedy ide iba o požiadavku o sociálnu pomoc,
- kontakty, v ktorých užívanie drog nie je príčinou vyhľadania pomoci,
- uväznenie samo o sebe (hoci to obsahuje prijatie do programov liečby drogovej závislosti vo väzení alebo do liečby ako alternatívy k uväzneniu),
- intervencie, ktoré sa zaoberajú výlučne s telesnými komplikáciami zneužívania drog (napr. predávkovania alebo infekcie liečené v nemocnici),
- kontakty iba po telefóne alebo iba listom,
- kontakt iba s rodinou.

• Čo je to "prvá" liečba ?

Definícia

Je to **najprvší začiatok** v priebehu jeho alebo jej života, kedy osoba začína liečbu (ako je definované vyššie) v akomkoľvek liečebnom zariadení **kvôli problémom s drogami**.

Metodologické pravidlá

Najprvší raz, kedy osoba vyhľadá liečbu kvôli jeho alebo jej užívaniu drog a kvôli problémom, ktoré z toho pochádzajú. Liečebné zariadenia vykonajú vnútornú kontrolu (vo vnútri toho istého liečebného zariadenia), aby zistili či tam boli predchádzajúce liečby. Predsa však najpopulárnejšou metódou monitorovania predchádzajúcej liečby zostáva jednoduché opýtanie sa užívateľa drog, či on alebo ona bola vôbec niekedy predtým v minulosti liečená.

• Ktoré typy liečebných zariadení by mali byť zahrnuté ?

Definícia

Liečebné zariadenie je **agentúra, ktorá poskytuje liečbu ako je to definované vyššie** pre osoby, ktoré majú problémy s drogami. Liečebné zariadenia môžu byť umiestnené v štruktúrach, ktoré môžu byť ako medicínske, tak aj nemedicínske, vládne i mimo vládne, verejné i súkromné, špecializované alebo nešpecializované. Zahŕňajú detoxikačné oddelenia, ambulantné zariadenia, substitučné programy (udržiavacie alebo krátkodobé), terapeutické komunity, poradenstvo a poradenské centrá, agentúry pre krízové centrá, programy liečby drog vo väzniciach a špeciálne služby pre užívateľov drog poskytované v rámci všeobecných zdravotníckych zariadení a zariadení sociálnej starostlivosti.

Metodologické pravidlá

Zahŕňajú liečebné zariadenia, (ako sú definované vyššie), ktoré poskytujú liečbu užívateľom drog prostredníctvom svojich **pracovnísk/útvarov**, ktorých špecifikácia je uvedená v prílohe č.2 (**Klasifikácia liečebného zariadenia – pracovisko/útvár**).

Nezahrňajú pohotovostné ambulancie v nemocniciach, alebo všeobecné zdravotnícke/sociálne zariadenia, ktoré zneužívateľa drog kontaktujú primárne kvôli pomoci pri iných problémoch ako sú drogy (pozri vyššie, týkajúce sa definície liečby).

Ktoré "prípady" by mali byť zahrnuté ?

Definícia

Za účelom hlásenia dopytu po liečbe, prípadom je **osoba, ktorá začína liečbu kvôli svojmu užívaniu drog v liečebnom zariadení** v priebehu kalendárneho roka - od 1.1.-31.12.

Metodologické pravidlá

Hlásenie o užívateľovi drog liečenom zo závislosti pracovisko (pozri prílohu č.2) príslušnej spravodajskej jednotky predkladá len raz v roku, a to pri začatí prvej liečby v danom roku nasledovným spôsobom :

- Ak zariadenie poskytne klientovi liečbu v priebehu mesiaca, resp. roka viackrát, **vyplní hlásenie o klientovi len raz v roku**, a to len pri prvom prijatí na liečbu v danom roku. Toto hlásenie zaradí do spracovávaného obdobia (mesiaca daného roka), ktorým je mesiac prijatia na prvú liečbu v roku.

Napr. :

- Ak klient bol **v roku 2015 prvýkrát prijatý** na konkrétny liečebný cyklus **31.1.2015** (do položky **Dátum prijatia** uvediete "**31012015**"), príslušné pracovisko **VYPLNÍ** tomuto **KLIENTOVI HLÁSENIE**, ktoré zaradí do spracovávaného obdobia (mesiaca daného roka) - **január 2015** a odošle na NCZI do **10.2.2015**.
- Ak tento liečebný cyklus pokračuje v mesiaci február, marec, atď. t.j., ak liečebný cyklus trvá viac ako mesiac (mesiace), v ktorom bol klient prijatý - **ĎALŠIE HLÁSENIA** (za mesiac február, marec, atď.) **SA UŽ NEVYPLŇAJÚ !!!**
- Ak sa liečba v priebehu roka niekoľkokrát zopakuje, napr. ak bol klient v roku 2014 prvýkrát prijatý na konkrétny liečebný cyklus **31.1.2015** a liečba sa zopakuje **26.7.2015** a znovu **26.9.2015** príslušné pracovisko vyplní hlásenie, len raz v roku, t.j. **v januári 2015** a v mesiacoch **júl a september 2015 HLÁSENIE UŽ NEVYPLŇA !!!**
- Ak liečba klienta, ktorá začala v predchádzajúcom roku a pokračuje i v nasledujúcom roku (prelom rokov), potom v nasledujúcom roku **HLÁSENIE SA NEVYPLŇA !!!**

Napr.:

- Ak klientovi bola poskytnutá liečba v roku 2014 s **Dátumom prijatia 28.12.2014** a liečba pokračuje i v roku **2015**, t.j. liečba pokračuje z predchádzajúceho roka, v roku **2015** po ukončení tohto liečebného cyklu, tomuto klientovi **NEBUDE HLÁSENIE VYPLNENÉ!!!**

Doporučenie !

V súvislosti so zaradením hlásenia do spracovávaného obdobia (hlásenie liečby, len jedenkrát v roku a nehlásenia, ak liečba pokračuje z predchádzajúceho roka) doporučujeme, aby spravodajská jednotka si zabezpečila kópiu, ktorú založí do dokumentácie klienta. Týmto spôsobom spravodajská jednotka má možnosť kontroly, či klientovi bolo vyplnené hlásenie alebo nie. V prípade, že NCZI zistí chýbajúce hlásenie, bude nutné vykonať došetrenie s príslušnými opatreniami MZ SR.

- Aký "stav údajov" by mal byť sledovaný v súčasnosti ?

Definícia

Súčasnosťou sa rozumie posledných 30 dní pred zahájením liečby, t.j., pred vypísaním hlásenia. V praxi na diferenciaciu to znamená, nutnosť zistiť, či bol pacient v posledných 30 dňoch liečený alebo nie.

Metodologické pravidlá

Na vyplnenie údajov v hlásení sa berie do úvahy dominantný resp. najviac frekventovaný stav údajov **v súčasnosti**.

- **Kedy sa začína liečba ?**

Definícia

Liečba v danom liečebnom centre (zariadení) **sa začína** v tom momente, keď klient začína s viac, alebo menej **formalizovaným kontaktom "tvárou v tvár"** v zariadení, ktoré spĺňa kritéria pre liečbu, tak ako je vyššie definované. Osoba by mala byť zaregistrovaná najneskôr po jej druhom kontakte. Iba tie možno považovať za začaté, kde bol najmenej jeden rozhovor.

Definícia prípadu súvisí s otázkou, **kedy sa liečba považuje za ukončenú** a kedy by mala byť registrovaná **nasledovná liečba**.

- **Ukončená liečba** je, ak ide o *vyliečenie* (MKCH-10-SK-2013), **ak viac ako rok abstínuje v ambulantnej liečbe** a je bez abstinenčných príznakov (nepočíta sa do liečby cez horizont 1 roka, ak je pokračovanie účasti osoby v socioterapii, kluboch, svojpomocných skupinách) *alebo ak ide o prerušenia kontaktu* po dobu **viac ako 30 posledných dní s liečebným programom** (zariadením).
U tých osôb, ktoré k 31.12. v roku majú pauzu v liečbe kratšiu ako 30 dní, nemožno považovať liečebnú epizódu za ukončenú.
- Ako **nasledovná (nová) epizóda liečby môže byť zaznamenaná iba tá, ktorej predchádzalo obdobie straty kontaktu s akýmkoľvek liečebným programom po dobu minimálne posledných 30 dní !**

Metodologické pravidlá

- Ako **nová epizóda liečby sa táto počíta** aj vtedy, ak :
  - ide o liečbu v tom istom centre (zariadení), resp. programe, ale nastala terapeuticky neodôvodnená viac ako *30-dňová pauza v kontakte* (bez ohľadu na to, či jedinec abstínuje alebo nie).
  - je to *vôbec prvá liečba v živote* jedinca kvôli závislosti je vlastne tiež novou epizódou liečby.
- **Nie je novou epizódou liečby**, ak je to :
  - *opätovná návšteva* (po prerušení kontaktu) zdravotníckeho zariadenia pre liečbu závislosti socioterapeutického klubu, alebo svojpomocnej skupiny, *ak už jedinec abstínuje viac ako rok v nechránenom ambulantnom prostredí*.
  - *Ak ide o prijatie do akéhokoľvek liečebného programu s odstupom kratším ako 30 dní od liečby v predchádzajúcom programe* (ani v prípade, ak je to v inom zariadení, bez ohľadu na odporúčanie).

Upozornenie:

V praxi na diferenciaciu to znamená, potrebu zistiť či bol pacient v posledných 30 dňoch liečený alebo nie.

- *Na účely spravodajskej povinnosti zdravotníckych zariadení:*

Definícia

Právny subjekt, je liečebné zariadenie s právnou subjektivitou s prideleným IČO. Môže sa skladať aj z viacerých začlenených zariadení.

Začlenené zariadenie, je liečebné zariadenie, ktoré je organizačne a funkčne samostatné, nemá právnou subjektivitu a má rovnaké IČO ako právny subjekt, ku ktorému patrí.

4. Spôsob vyplňania formulára

Formulár pozostáva z dvoch strán:

1. strana obsahuje **okrem úvodnej časti** (názov orgánu, ktorý vykonáva štatistické zisťovanie, značka formulára, názov formulára, obdobie zisťovania,) **identifikačnú časť**:

V riadku 01 v položke:

- **Rok** – uvediete rok v tvare RRRR
- **Mesiac** – uvediete kód 01, 02, 03, ... 12 podľa poradia, za ktorý sa štatistický formulár predkladá
- **IČO** – osemznakové pole pre zápis položky **Identifikačné číslo** spravodajskej jednotky (liečebného zariadenia právny subjekt). Ak má organizácia IČO šesťmiestne, doplnia sa na prvých dvoch miestach nuly.

V riadku 02 v položke:

- **Kód poskytovateľa zdravotnej starostlivosti (v „nastaveniach“ elektronického formulára)** – 12 znakové pole. Uvediete kód poskytovateľa pridelený úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou podľa Metodického usmernenia č. 4/2013 ku kódom zdravotníckych pracovníkov a poskytovateľov;
- **Útvar (pracovisko)** – do trojznakového poľa uvediete kód útvaru (pracoviska) podľa **prílohy č. 2 (Klasifikácia liečebného zariadenia – útvar (pracovisko))**.

Poznámka:

Popis položky **Útvar (pracovisko)** je vypracovaný v súlade s protokolom **Indikátora dopytu po liečbe (IDL-EMCDDA)**.

1. strana obsahuje **okrem úvodnej a identifikačnej časti aj informačnú časť obsahujúcu údaje pre príjemcu (určenú pre NCZI):**

- názov a adresa sídla organizácie (spravodajskej jednotky)
- dátum odovzdania výkazu
- podpis vedúceho spravodajskej jednotky a odtlačok pečiatky
- meno a priezvisko osoby, ktorá zostavila štatistický formulár, číslo telefónu vrátane smerového čísla a klapky a elektronickej adresy

1. strana obsahuje **okrem horeuvedených častí aj:**

- **Oslovenie respondenta**
- **Spôsob vyplňania záhlavia výkazu**

Poznámka k úvodnej časti k položke obdobie zisťovania:

za mesiac ..... 20...

Uvediete buď slovne alebo arabskými číslicami mesiac hlásenia a rok 20.., za ktorý sa štatistický formulár predkladá.

2. strana - údajová časť je rozdelená do modulov:

1. modul - IDENTIFIKÁCIA KLIENTA obsahuje údaje :

Kód klienta - desaťmiestny údaj. Uvediete jeho rodné číslo. Dátumová časť rodného čísla musí byť vyplnená v súlade so **Zákomom NR SR č.301/1995 Z.z. o rodnom čísle** zo 14.12.1995. Môže nastať jedna z nasledujúcich možností:

- **občan (klient) Slovenskej republiky**, ak :
  - je známe rodné číslo, pri deväťmiestnom rodnom čísle desiate miesto zostane nevyplnené (t.j. u narodených do 31.12.1953)
  - nie je známe úplné rodné číslo, len jeho dátum narodenia, vytvoríte ho z dátumu narodenia v poradí:
    - RR** - posledné dvojčíslenie roka narodenia
    - MM** - mesiac narodenia (u žien mesiac + 50)
    - DD** - deň narodenia**koncovka** (evidenčné číslo) - doplníte **"0000"**.
- **občan inej krajiny (klient - cudzinec)**, v tomto prípade bude rodné číslo vytvorené z dátumu narodenia a posledné štvorčíslenie – **koncovka** bude doplnená **"9999"**, resp. **"999 "**
V prípade **cudzinca - klienta Českej republiky** (i keď je známe jeho úplné rodné č.), rodné číslo vytvoríte tým istým spôsobom, t.j. z dátumu narodenia a doplnením **"9999"** resp. **"999 "**.

Bydlisko

kód bydliska - podľa predtlačky vo formulári, do poľa s kódom:

- 1 - trvalé** - (rozumie sa kód trvalého bydliska v SR), v šesťznakovom poli uvediete posledné šesťčíslenie kódu trvalého bydliska z 12 znakového kódu LŠÚJ 2 - podľa Vyhlášky ŠÚ SR č. 438/2004 Z.z. z 19. júla 2004, ktorou sa vydáva klasifikácia štatistických územných jednotiek SR.

Zdravotnícke zariadenie MS SR uvedie kód trvalého bydliska v SR klienta pred nástupom výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody.

V prípade, ak tento údaj nie je možné nijako zistiť, v tejto položke uvediete klientom subjektívne udané trvalé bydlisko občana alebo kód **"000000"**.

Ak **klientom je cudzinec**, ktorý **nemá v SR trvalé bydlisko** – v poli pre zápis kódu trvalého bydliska uvediete kód **"999999"**.

Povinný údaj!

- 2 - prechodné** - rozumie sa prechodné bydlisko v SR, t.j., kde sa klient posledných 6 mesiacov najviac zdržoval. Ak je aktuálne, v šesťznakovom poli uvediete posledné šesťčíslenie kódu trvalého bydliska z 12 znakového kódu LŠÚJ 2 - podľa Vyhlášky ŠÚ SR č. 438/2004 Z.z. z 19. júla 2004, ktorou sa vydáva klasifikácia štatistických územných jednotiek SR.

Zdravotnícke zariadenie MS SR uvedie kód obce, v ktorej nápravno-výchovný ústav alebo ústav na výkon väzby sídli.

Ak prechodné bydlisko nie je aktuálne - pole nevyplňate.

- 3 - v zahraničí (kód krajiny)**, , v trojznakovom poli uvediete kód krajiny z ktorej pochádza podľa prílohy č.3 (Číselník krajín ŠÚ SR podľa vyhlášky 112/2012 Z.z.).

Povinný údaj!

V prípade občana (klienta) SR, v tomto trojznakovom poli uvediete kód **"703"!!!**

Môže nastať jedna z možností :

- **občan (klient) Slovenskej republiky** :
  - ak má v SR len trvalé bydlisko, potom :
    - . **trvalé** - uvediete kód trvalého bydliska
    - . **prechodné** - prečiarknete vodorovnou čiarou; v prípade elektronického formulára toto pole nevyplňate

- . **v zahraničí** - uvediete kód krajiny **"703"**
- ak má v SR trvalé aj prechodné bydlisko, potom :
  - . **trvalé** - uvediete kód trvalého bydliska
  - . **prechodné** - uvediete kód prechodného bydliska
  - . **v zahraničí** - uvediete kód krajiny **"703"**
- **občan inej krajiny (klient - cudzinec, koncovka v rod. č. je "9999", resp. "999 ")**:
  - ak má v SR len trvalé bydlisko, potom:
    - . **trvalé** - uvediete kód trvalého bydliska
    - . **prechodné** - prečiarknete vodorovnou čiarou; v prípade elektronického formulára toto pole nevyplňate
    - . **v zahraničí**- uvediete kód krajiny, z ktorej klient pochádza podľa **prílohy č.3 (Číselník krajín)**
  - ak má v SR trvalé aj prechodné bydlisko, potom :
    - . **trvalé** - uvediete kód trvalého bydliska
    - . **prechodné** - uvediete kód prechodného bydliska
    - . **v zahraničí**- uvediete kód krajiny, z ktorej klient pochádza podľa **prílohy č.3 (Číselník krajín)**
  - ak má v SR len prechodné bydlisko, potom :
    - . **trvalé** - uvediete kód **"999999"**
    - . **prechodné** - uvediete kód prechodného bydliska
    - . **v zahraničí** - uvediete kód krajiny, z ktorej klient pochádza podľa **prílohy č.3 (Číselník krajín)**
  - ak nemá v SR ani trvalé, ani prechodné bydlisko, potom :
    - . **trvalé** - uvediete kód **"999999"**
    - . **prechodné** - prečiarknete vodorovnou čiarou; v prípade elektronického formulára toto pole nevyplňate
    - . **v zahraničí**- uvediete kód krajiny, z ktorej klient pochádza podľa **prílohy č.3 (Číselník krajín)**

Rodinný stav - do jednoznakového poľa vpíšete kód podľa predtlaču vo formulári (jedna z možností) :

- 0 - nezistený**
- 1 - slobodný(á)**
- 2 - ženatý (vydatá)**
- 3 - rozvedený(á)**
- 4 - vdovec(a)**
- 5 – registrované partnerstvo**

Ak pacientom je dieťa do 16 rokov, uvediete kód "1"

Povinný údaj!

2. modul - CHARAKTER KONTAKTU obsahuje údaje :

Dátum prijatia (na liečbu) (DD,MM,RRRR) - uvediete dátum, kedy klient nastúpil na liečbu do liečebného zariadenia, ktoré spĺňa kritériá pre liečbu, tak ako je vyššie definované.

Dátum uvediete v tvare :

- DD** - deň (v mesiaci) - (01-31) so zreteľom na kalendár a prestupný rok
- MM** - mesiac (v roku) - (01-12)
- RRRR** - rok

Povinný údaj !

Liečený kedykoľvek predtým - do jednoznakového poľa vpíšete jeden z predtlačných kódov (jedna z možností) :

- 1 - **nikdy neliečený**, t.j. je to jeho "**prvá**" **liečba**, tak ako je vyššie definované.
- 2 - **v minulosti liečený** - vzťahuje sa na klienta, ktorý už niekedy v minulosti bol liečený na drogové problémy, (drogovú závislosť), buď v tomto alebo v inom zariadení.
- 9 - **neznáme** (či liečený)

Povinný údaj !

Kontakt s týmto zariadením - do jednoznakového poľa vpíšete jeden z predtlačných kódov (jedna z možností) :

- 1 - **vlastná iniciatíva**
- 2 - **rodina, priatelia**
- 3 - **iné zariadenie na liečbu drog**
- 4 - **všeobecný lekár**
- 5 - **nemocnica/iné ZZ** (ZZ - zdravotnícke zariadenie)
- 6 - **služby sociálnej starostlivosti**
- 7 - **orgány výkonnej moci (súd, prokuratúra, polícia)**
- 8 - **iný** - iný spôsob kontaktu neuvedený pod kódmi "1 až 7"
- 9 - **neznámy**

Uvediete najsilnejší spôsob kontaktu pre rozhodnutie vyhľadať poskytovateľa liečby.

Povinný údaj !

3. modul - SOCIÁLNO-EKONOMICKÉ INFORMÁCIE obsahuje údaje :

Zdravotnícke zariadenie MS SR vo všetkých položkách 3. modulu uvedú údaje o klientovi pred nástupom výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody.

Spôsob života (s kým) - do jednoznakového poľa vpíšete kód podľa predtlačne vo formulári (jedna z možností) :

- 1 - **sám/sama**
- 2 - **s rodičmi** - rozumie sa klientova matka alebo otec spolu i osobitne
- 3 - **sám/sama s dieťaťom**
- 4 - **s partnerom (sám/sama)**
- 5 - **s partnerom a dieťaťom (deťmi)**
- 6 - **s priateľmi**
- 7 - **iná možnosť** - neuvedená pod kódmi "1 až 6"
- 9 - **neznámy**

Povinný údaj !

Klient žije s osobou užívajúcou drogy - do jednoznakového poľa vpíšete kód podľa predtlačne vo formulári (jedna z možností) :

- 1 - **áno**
- 2 - **nie**
- 9 - **neznáme**

Povinný údaj !

Spôsob života (kde) - do jednoznakového poľa vpíšete kód podľa predtlačne vo formulári (jedna z možností) :

- 1 - **stabilné ubytovanie** - za posledných 30 dní sa zdržuje na jednom mieste
- 2 - **nestabilné ubytovanie**

3 - v inštitúcii (napr. nemocnica, domov dôchodcov, detský domov, väzenie (len v prípade, ak sa vrátil z výkonu trestu odňatia slobody alebo výkonu väzby) a pod.)

9 - neznámy

Povinný údaj !

Pracovný stav - do jednoznakového poľa vpíšete kód podľa predtlaču vo formulári (jedna z možností) :

0 – dieťa/žiak/študent

1 - pravidelne zamestnaný(á) (má uzavretý hlavný pracovný pomer, bez rozdielu na to, či v štátnom alebo v súkromnom sektore)

2 - príležitostne zamestnaný(á) (nemá uzavretý hlavný pracovný pomer, napr. pracuje len brigádnicky, sezónne, atď. nepatrí sem skrátený pracovný úväzok)

3 - nezamestnaný(á) (nikde nepracuje, bez rozdielu na to, či je hlásený na úrade práce, alebo nie)

4 - dôchodca(kyňa) – invalidný

5 - dôchodca(kyňa) - starobný

6 - žiadny, závislý od inej osoby (napr. zatiaľ bez nároku na dôchodok a nevzdelávajúci sa, neplatená ďalšia MD, atď.)

7 - iný (iný pracovný stav neuvedená pod kódmi "1 až 6", napr. súkromný podnikateľ, MD)

9 – neznámy

Povinný údaj !

U občana slovenskej štátnej príslušnosti do **16. roka** veku uvediete kód "**0**" – dieťa/žiak/študent.

Ak nie je známy tento údaj, uvediete kód "**9**" – neznámy.

Najvyššia úroveň ukončeného vzdelania - do jednoznakového poľa vpíšete kód podľa predtlaču vo formulári (jedna z možností) :

1 – základné neukončené

2 - základné ukončené

3 – stredné bez maturity

4 – stredné s maturitou

5 – vysokoškolské bakalárske (končí titulom bc.)

6 – vysokoškolské (ostatné) – magisterské, inžinierske, doktorské, doktorandské

9 - neznáma

- Vypíšete len **ukončené** vzdelanie. Ak pacientom je dieťa, ktoré nemá ukončenú základnú povinnú školskú dochádzku (dieťa do 16 rokov) vyberiete kód "**9**".

- Ak nie je známy tento údaj, do poľa vpíšete kód "**9**".

Povinný údaj !

4. modul – INFORMÁCIE TÝKAJÚCE SA DROG obsahuje údaje :

Zdravotnícke zariadenie MS SR vo všetkých položkách 4. modulu (okrem položky **Substitučná liečba**) uvedie údaje o klientovi pred nástupom výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody.

Vek prvého užitia akejkoľvek drogy (v rokoch) - do dvojznakového poľa uvediete vek klienta v rokoch, kedy prvýkrát užil drogu, bez ohľadu na spôsob podávania (spôsob podávania pri prvom užití môže byť iný, ako spôsob podávania v súčasnosti). Ak vek klienta

pri prvom užití je nižší ako 10 rokov, napr. vek klienta je 9 rokov uvediete "09". Ak údaj nie je známy, uvediete **Vek pri prvom užití drogy (P)(v rokoch)**.

Primárna droga (P) (názov, kód)

Podľa predtlaču vo formulári uvediete :

- do poľa vyznačeného bodkami - slovne uvediete názov **primárnej drogy (P)** podľa **prílohy č.4 (Klasifikácia drog)**
- a do odpovedajúceho trojznakového poľa uvediete **kód primárnej drogy (P)** podľa **prílohy č.4 (Klasifikácia drog - trojznakový kód)**

Upozornenie !

Pozri definíciu a metodologické pravidlá, Aké "drogy" by mali byť zahrnuté.

Povinné údaje pre zápis primárnej drogy (P) !

Diagnóza - vzťahuje sa na primárnu drogu (P), v prípade medicínskej liečby.

Do štvorznačkového poľa s predtlačou klasifikačnou skupinou psychiatrickej diagnózy "F" (v prvom poli), vpišete kód diagnózy podľa **zákona č.160/2013 Z.z. zo 17. mája 2013, ktorým sa mení zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, kde :**

- v **1. až 4.poli** bude uvedený kód psychiatrickej diagnózy (**F110-F169,F180-F189,F190-F199**) :

F110-F119 - poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím opiátov (kód drogy (P) z intervalu (**111, 121-123, 130-133, 138, 140-145, 148, 150-152, 158, 160-164, 188**))

F120-F129 - poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím kanabinoïdov (marihuana, hašiš) (kód drogy (P) z intervalu (**600, 611-613, 688**))

F130-F139 - poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím sedatív alebo hypnotík (kód drogy (P) z intervalu (**300, 310-314, 318, 320-328, 330, 331, 388**))

F140-F149 - poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím kokaínu (kód drogy (P) z intervalu (**210-213**))

F150-F159 - poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím iných stimulancií (kód drogy (P) z intervalu (**200, 220-224, 228, 230-233, 240, 288, 410**))

F160-F169 - poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím halucinogénov (kód drogy (P) z intervalu (**400, 411, 414, 418, 420-422, 428, 488**))

F180-F189 - poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím prchavých rozpúšťadiel (kód drogy (P) z intervalu (**500, 511-515, 588**))

F190-F199 ..... a iných psychoaktívnych látok (kombinácia viacerých psychoaktívnych látok **999**)

V prípade požiadavky na liečbu, keď sa jedná o duševnú poruchu spôsobenú kombinovaným užívaním viacerých psychoaktívnych látok (s výnimkou kofeínu a tabaku), kde je ťažké odlišiť, ktorá z nich je v tom čase u pacienta primárnou (kód MKCH/SZO pod F19), sa všetky tieto látky uvádzajú len do položky „sekundárna droga“, vrátane drog uvedených pod kódmi 800, 830, 840 a 888. V položke „primárna droga“ vyberiete kód „**999**“-kombinované psychoaktívne drogy (MKCH-10-SK-2013=F19). Ako „sekundárna droga“ sa môže uviesť z legálnych návykových látok aj alkohol, ak je užívaný v kombinácii s ilegálne užívanými psychoaktívnymi látkami.

- (Znovu pripomíname, **F100-F109 alkohol (700) nemôže byť primárnou drogou ani drogy uvedené pod kódmi 800, 830, 840 a 888**).

Napr. "F112", kde **"F11"**-poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím opiátov a **".2"** určuje syndróm závislosti, pričom primárna droga (P) je zo skupiny opiátov, napr. heroín s kódom **"111"**.

Povinný údaj !

Spôsob podávania drogy (P) - vzťahuje sa na primárnu drogu (P).

Do jednoznakového poľa vpíšete kód podľa predtlačky vo formulári:

- 1 - injekčne**
- 2 - fajčením**
- 3 - jedením (pitím)**
- 4 – čuchaním**
- 5 – šnupaním**
- 6 - inhalovaním**
- 7 - iný**
- 9 - neznámy**

Uvediete kód **prevládajúceho (najčastejšieho)** spôsobu podávania drogy. Ak klient napr. v poslednej dobe drogy neužíva (v poslednom mesiaci abstinoval) uvediete posledný spôsob podávania drogy.

Povinný údaj !

Frekvencia užívania drogy (P) - vzťahuje sa na primárnu drogu (P). Rozumie sa frekvencia užívania drogy v minulom mesiaci. Do jednoznakového poľa vpíšete kód podľa predtlačky vo formulári (jedna z možností) :

- 0 - neužívané v minulom mesiaci**
- 1 - raz za týždeň alebo menej**
- 2 - 2-6 dní v týždni**
- 3 - denne**
- 4 - 2 a viackrát denne**
- 9 - neznáma**

Upozornenie:

- Ak klient práve drogy neužíva a ani neužil počas posledných 30 dní uvediete kód **"0"**.
- Ak klient užíval drogu kombinovaným spôsobom uvediete údaj pre celkovú frekvenciu podávania drogy.

Napr. klient si štyrikrát do týždňa podáva heroín injekčne a päťkrát do týždňa ho fajčí vo forme cigarety, t.j. frekvencia užívania heroínu je deväťkrát do týždňa, teda niektoré dni ho užíva aj viackrát - treba vpísať kód **"4"**.

Povinný údaj !

Vek pri prvom užití drogy (P)(v rokoch) - vzťahuje sa na primárnu drogu (P).

Do dvojnakového poľa uvediete vek klienta v rokoch, kedy prvýkrát užíval drogu (P), bez ohľadu na spôsob podávania (spôsob podávania pri prvom užití môže byť iný, ako spôsob podávania v súčasnosti). Ak vek klienta pri prvom užití je nižší, ako 10 rokov, napr. vek klienta bol 9 rokov uvediete **"09"**.

Ak údaje nie sú známe uvediete **Vek klienta**.

Substitučná liečba - vzťahuje sa na primárnu drogu (P).

Táto položka pozostáva z dvoch jednoznakových polí.

Do :

- **1.pole** vpíšete jeden z predtlačených kódov :

- 1 - áno**
- 2 - nie**
- 9 - neznáme**

Povinný údaj !

- **2.pola** vpíšete jeden z predtlačených kódov :

- 1 - heroín**
- 2 – metadón**
- 3 - buprenorfín**
- 4 - iné opiáty**
- 5 - iné látky,**

len v prípade, ak **1.pole** má kód "**1**" - **áno**, už dostáva substitučnú látku. T.j., ak už dostáva substitučnú látku, v **2.poli** uvediete ktorú.

Ak **1.pole** má kód "**2**" - **nie** alebo "**9**" - **neznáme**, v tomto prípade pole prečiarknete vodorovnou čiarou, resp. v prípade elektronického formulára toto pole nevyplňate.

Sekundárna droga (S1)

Sekundárna droga (S2)

Sekundárna droga (S3)

Sekundárna droga (S4)

Drogy (S1), (S2), (S3), (S4) sú **Iné (=sekundárne) aktuálne užívané drogy**.

Podľa predtlače vo formulári uvediete :

- do pola vyznačeného bodkami – uvediete slovné názov **sekundárnej drogy (S1)**, resp. **sekundárnej drogy (S2)**, **(S3)** alebo **(S4)**, ak sú aktuálne. Názov uvediete podľa **prílohy č.4 (Klasifikácia drog)**
- a do odpovedajúcich trojznakových polí uvediete **kód sekundárnej drogy (S1)**, resp. **(S2)**, **(S3)** alebo **(S4)** podľa **prílohy č.4 (Klasifikácia drog)**.

Upozornenie:

- Ak je uvedený názov sekundárnej drogy musí byť uvedený i odpovedajúci kód (platí i naopak).
- Alkohol môže byť uvedený, len ako sekundárna droga.

Pozri definíciu a metodologické pravidlá Aké "drogy" by mali byť zahrnuté.

5. modul - RIZIKOVÉ FAKTORY obsahuje údaje :

Tu sa berie do úvahy injekčné správanie vo vzťahu k všetkým drogám, bez ohľadu na to, či ide o primárnu (hlavnú) drogu alebo sekundárnu.

Použitie injekčnej striekačky - do pola vpíšete príslušný kód podľa predtlače vo formulári :

- 1 - kedykoľvek predtým, ale nie v súčasnosti** tzn. ak klient niekedy doteraz , ale nie v súčasnosti použil injekčnú striekačku na podanie drogy
- 2 - v súčasnosti**, tzn. ak v posledných 30-tich dňoch použil klient aspoň raz striekačku a ihlu na podanie drogy
- 3 - nikdy** tzn. ak klient nikdy doteraz nepoužil injekčnú striekačku na podanie drogy
- 9 - neznáme**

Povinný údaj!

Použitie spoločnej injekčnej striekačky a ihly s iným užívateľom drog - do pola vpíšete príslušný kód podľa predtlače vo formulári :

- 1 - kedykoľvek v minulosti, ale nie v súčasnosti**, tzn., ak klient pri injekčnom užívaní drogy použil aspoň raz v živote, striekačku a ihlu spoločne s iným užívateľom drog alebo s viacerými užívateľmi drog.

2 – v súčasnosti tzn., ak v posledných 30-tich dňoch použil klient aspoň raz striekačku a ihlu spoločne s iným užívateľom drog, resp. s inými užívateľmi drog injekčne minimálne jedenkrát.

3 – nikdy, tzn., ak klient nikdy nepoužil pri injekčnom užívaní drogy ani raz v živote, resp. nepoužíva striekačku a ihlu spoločne s iným užívateľom drog alebo s viacerými užívateľmi drog.

9 - neznáme

Povinný údaj!

Zahájená akákoľvek liečba užívateľa drog

VYPLNÍ LEN ZDRAVOTNÍCKE ZARIADENIE MS SR !

Do jednoznakového poľa vpíšete jeden z predtlačených kódov :

A: 1 – áno

2 – nie

B: 1. – symptomatická

2. – dobrovoľná

3. – súdom nariadená – ambulantná liečba

4. – súdom nariadená – ústavná liečba

Upozornenie:

Ak klient pred nástupom výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody bol užívateľom drog, môže nastať jedna z možností :

- u tohto klienta bola zahájená liečba drogovej závislosti.
V tomto prípade v časti A. vyplníte hlásenie a do poľa pre zápis položky **Zahájená akákoľvek liečba užívateľa drog** uvediete kód **"1"-áno** a v časti B musí byť uvedený aspoň jeden z kódov 1 – 4. Ďalšie hlásenie v sledovanom roku už nevyplňate.
- u tohto klienta nebola zahájená liečba drogovej závislosti.
V tomto prípade v časti A. vyplníte hlásenie a do poľa pre zápis položky **Zahájená akákoľvek liečba užívateľa drog** uvediete kód **"2"-nie** a kópiu hlásenia vložíte do jeho zdravotnej dokumentácie. Časť B zostáva nevyplnená.
  - . Ak do konca sledovaného roka u klienta nebola zahájená liečba drogovej závislosti, ďalšie hlásenie v sledovanom roku už nevyplňate.
  - . Ak do konca sledovaného roka u klienta bola zahájená liečba drogovej závislosti, je nutné znovu vyplniť hlásenie, pričom v položke **Zahájená akákoľvek liečba užívateľa drog** uvediete kód **"1"-áno**.

Povinný údaj pre zdravotnícke zariadenia MS SR !

Ostatné zdravotnícke zariadenia toto pole nevyplňajú!!!

Zoznam používaných skratiek

SJ	-	Spravodajská jednotka
CPLDZ	-	Centrum pre liečbu drogových závislostí
UN	-	Univerzitná nemocnica
FNsP	-	Fakultná nemocnica s poliklinikou
DFNsP	-	Detská fakultná nemocnica s poliklinikou
NsP	-	Nemocnica s poliklinikou
OLÚ	-	Odborný liečebný ústav
ZZ	-	Zdravotnícke zariadenie
IDL	-	Indikátor dopytu po liečbe
EMCDDA	-	Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť (EMCDDA-European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction).

Klasifikácia liečebného zariadenia – útvar/pracovisko

1. Ambulantné liečebné zariadenia (podľa EMCDDA)

- 111 - CPLDZ - samostatná ambulancia
- 112 - CPLDZ - ambulancia pri lôžkovom oddelení CPLDZ
- 113 - CPLDZ - denný stacionár pri lôžkovom oddelení CPLDZ
- 121 - samostatná ambulancia psychiatrická
- 122 - ambulancia pri lôžkovom oddelení psychiatrickom
- 123 - denný stacionár pri lôžkovom oddelení psychiatrickom
- 131 - denný stacionár (samostatný)

2. Lôžkové liečebné zariadenia (podľa EMCDDA)

- 211 - lôžkové oddelenie pri CPLDZ (len pre centrá)
- 212 - lôžkové oddelenie pre liečbu drogových závislostí
- 221 - lôžkové oddelenie psychiatrické
- 231 - terapeutické komunity
- 299 - iné

3. Nízkoprahová uličná agentúra (drop-in) (podľa EMCDDA)

- 311 - nízkoprahová uličná agentúra (drop-in)

4. Všeobecní lekári (podľa EMCDDA)

- 411 - všeobecný lekár
- 412 - lekár pre deti a dorast
- 499 - iní

5. Liečebné oddelenia vo väzení - výkon trestu odňatia slobody

- 511 - všeobecný lekár pre dospelých
- 512 - samostatná ambulancia psychiatrická
- 513 - denný stacionár (samostatný)
- 514 - lôžkové oddelenie psychiatrické
- 515 - ambulancia pri lôžkovom oddelení psychiatrickom
- 516 - dobrovoľná liečebná jednotka
- 599 - iné

6. Liečebné oddelenia vo väzení - výkon väzby

- 611 - všeobecný pre dospelých
- 612 - samostatná ambulancia psychiatrická
- 613 - denný stacionár (samostatný)
- 614 - lôžkové oddelenie psychiatrické
- 615 - ambulancia pri lôžkovom oddelení psychiatrickom
- 616 - dobrovoľná liečebná jednotka
- 699 - iné

Hlásenie o užívateľovi drog liečenom zo závislosti

za mesiac..... 20..

Spravodajská jednotka doručí
výkaz do 10. kalendárneho
dňa po sledovanom období**1 x Národnému centru
zdravotníckych
informácií
Lazaretská 26
811 09 Bratislava**

I. r.		Rok	Mesiac	IČO								
0	1											

I. r.		Kód poskytovateľa										Útvar			
0	2														

Názov a adresa sídla organizácie .....

Odoslané dňa:	Pečiatka:	Podpis vedúceho spravodajskej jednotky:	Výkaz zostavil (meno a priezvisko):	Telefón (smerové číslo):
			E-mail:	Klapka:

Vážený respondent,

Ministerstvo zdravotníctva SR vykonáva štatistické zisťovanie za účelom získať informácie o liečených užívateľoch drog. V záujme zabezpečenia objektívnych výsledkov zisťovania Vás žiadame o úplné a pravdivé vyplnenie formulára podľa metodických pokynov, a o jeho doručenie v ustanovenom termíne organizácii uvedenej na tomto formulári. Formulár plní funkciu formulára pre štatistické zisťovanie v zmysle zákona č. 153/2013 Z.z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ak Vaša organizácia v sledovanom období nevykonávala žiadnu činnosť, alebo nevykonávala činnosť, ktorá je predmetom tohto štatistického zisťovania, predložte negatívny výkaz s písomným uvedením dôvodu. Uvedené dôverné a osobné údaje sú chránené, nezverejňujú sa a slúžia výlučne pre potreby Ministerstva zdravotníctva SR. Ďakujeme Vám za ich včasné poskytnutie a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu

Spôsob vypĺňania záhlavia výkazu:**V riadku 01**

Rok – vyplní sa rok, za ktorý sa výkaz predkladá;

Mesiac – vyplní sa kód 01, 02, 03.....12 podľa poradia mesiaca, za ktorý sa výkaz predkladá;

IČO – vyplní sa identifikačné číslo organizácie; ak má organizácia IČO šesťmiestne, doplnia sa na prvých dvoch miestach nuly;

V riadku 02

Kód poskytovateľa – vyplní sa kód pridelený ÚDZS podľa Metodického usmernenia č.4/2013 ku kódom zdravotníckych pracovníkov a poskytovateľov;

Útvar – vyplní sa kód podľa metodických pokynov MZ SR na vypĺňanie hlásenia o užívateľovi drog liečenom zo závislosti;

Kód klienta/r. č.					Rodinný stav
Bydlisko (obec)	1 - trvalé v SR ¹⁾ 2 - prechodné v SR ²⁾ 3 - v zahraničí (kód krajiny)	1			0 – nezistený 1 - slobodný/á 2 - ženatý/vydatá 3 - rozvedený/á
		2			4 - vdovec/vdova 5 – registrované partnerstvo
			3		

2. modul		Charakter kontaktu			
Dátum prijatia (na liečbu) (DD,MM,RR)	Liečený kedykoľvek predtým 1 - nikdy neliečený 2 - v minulosti liečený 9 - neznáme	Kontakt s týmto zariadením 1 - vlastná iniciatíva 2 - rodina/priatelia 3 - iné zariadenie na liečbu drog	4 - všeobecný lekár 5 - nemocnica/iné ZZ 6 - služby sociálnej starostlivosti	7 – orgány výkonnej moci (súd, prokuratúra, polícia) 8 – iný 9 – neznámy	

3. modul		Sociálno-ekonomické informácie			
Spôsob života (s kým) 1 - sám/sama 2 - s rodičmi 3 - sám/sama s dieťaťom 4 - s partnerom(sám/sama) 5 - s partnerom a dieťaťom (deťmi) 6 - s priateľmi 7 - iná možnosť 9 - neznámy	Klient žije s osobou užívajúcou drogy 1 - áno 2 - nie 9 - neznáme	Spôsob života (kde) 1 - stabilné ubytovanie 2 - nestabilné ubytovanie 3 - inštitúcia 9 - neznáme	Pracovný stav 0 - dieťa/žiak/študent 1 - pravidelne zamestnaný 2 - príležitostne zamestnaný 3 - nezamestnaný 4 - dôchodca (kyňa) – invalidný 5 - dôchodca (kyňa) –starobný 6 - žiadny, závislý od inej osoby 7 - iný 9 - neznámy	Najvyššia úroveň ukončeného vzdelania 1 - základné neukončené 2 - základné ukončené 3 - stredné bez maturity 4 - stredné s maturitou 5 - vysokošk. bakalárske 6 - vysokoškolské (ostatné) 9 - neznáma	

4. modul		Informácie týkajúce sa drog			
Vek prvého užitia akejkoľvek drogy (v rokoch)	Primárna droga (P)	Diagnóza	F	Substitučná liečba	
	Spôsob podávania drogy (P) 1 - injekčne 2 - fajčením 3 - jedením (pitím) 4 - čuchaním	Frekvencia užívania drogy (P) 0 - neužívaná v minulom mes. 1 - raz za týždeň alebo menej 2 - 2-6 dní v týždni 3 - denne 4 - 2 a viackrát denne 9 - neznáma	Vek pri prvom užití drogy (P) (v rokoch)	A: 1 - áno 2 - nie 9 - neznáma B: 1 - heroín 2 - metadón 3 - buprenorfín 4 - iné opiáty 5 - iné látky	
	Sekundárna droga (S1)	Sekundárna droga (S2)	Sekundárna droga (S3)	Sekundárna droga (S4)	

5. modul		Rizikové faktory	
Použitie injekčnej striekačky 1 – kedykoľvek predtým, ale nie v súčasnosti 2 – v súčasnosti 3 – nikdy 9 – neznáme	Použitie spoločnej injekčnej striekačky a ihly s iným užívateľom drog 1 – kedykoľvek v minulosti, ale nie v súčasnosti 2 – v súčasnosti 3 – nikdy 9 – neznáme		

6. modul		Zahájená liečba užívateľa drog (vyplní len zdravotnícke zariadenie MS SR)	
Zahájená liečba užívateľa drog A: 1 – áno 2 – nie	B: 1 – symptomatická 2 – dobrovoľná	3 – súdom nariadená – ambulatná liečba 4 – súdom nariadená – ústavná liečba	

^{1), 2)} Kód bydliska podľa klasifikácie štatistických územných jednotiek (Vyhláška ŠÚ SR č. 438/2005 Z.z. z 19. júla 2004)

Štatistický číselník krajín (Vyhláška č. 112/2012 ŠÚ SR z 6. marca 2012)

Položky číselníka	
Kód	Názov krajiny
Počet záznamov : 251	
004	Afganská islamská republika
008	Albánska republika
010	Antarktída
012	Alžíriska demokratická ľudová republika
016	Teritórium Americkej Samoy
020	Andorrské kniežatstvo
024	Angolská republika
028	Antigua a Barbuda
031	Azerbajdžanská republika
032	Argentínska republika
036	Austrálsky zväz
040	Rakúska republika
044	Bahamské spoločenstvo
048	Bahrajnské kráľovstvo
050	Bangladéšska ľudová republika
051	Arménska republika
052	Barbados
056	Belgické kráľovstvo
060	Bermudy
064	Bhutánske kráľovstvo
068	Bolívijský mnohonárodný štát
070	Bosna a Hercegovina
072	Botswanská republika
074	Bouvetov ostrov
076	Brazílska federatívna republika
084	Belize
086	Britské indickooceánske územie
090	Šalamúnove ostrovy
092	Britské Panenské ostrovy
096	Brunejsko-darussalamský štát
100	Bulharská republika
104	Mjanmarská zväzová republika
108	Burundská republika
112	Bieloruská republika
116	Kambodžské kráľovstvo
120	Kamerunská republika
124	Kanada
132	Kapverdská republika

Položky číselníka

Kód	Názov krajiny
136	Kajmanie ostrovy
140	Stredoafriická republika
144	Srílanská demokratická socialistická republika
148	Čadská republika
152	Čilská republika
156	Čínska ľudová republika
158	Čínska republika
162	Teritórium Vianočného ostrova
166	Teritórium Kokosových ostrovov
170	Kolumbijská republika
174	Komorský zväz
175	Mayotte
178	Konžská republika
180	Konžská demokratická republika
184	Cookove ostrovy
188	Kostarická republika
191	Chorvátska republika
192	Kubánska republika
196	Cyperská republika
203	Česká republika
204	Beninská republika
208	Dánske kráľovstvo
212	Dominické spoločenstvo
214	Dominikánska republika
218	Ekvádorská republika
222	Salvádorská republika
226	Republika Rovníkovej Guiney
231	Etiópska federatívna demokratická republika
232	Eritrejský štát
233	Estónska republika
234	Faerské ostrovy
238	Falklandské ostrovy
239	Južná Georgia a Južné Sandwichove ostrovy
242	Fidžijská republika
246	Fínska republika
248	Alandy
250	Francúzska republika
254	Francúzska Guyana
258	Francúzska Polynézia
260	Francúzske južné a antarktické územia
262	Džibutská republika
266	Gabonská republika
268	Gruzínsko

Položky číselníka

Kód	Názov krajiny
270	Gambijská republika
275	Palestínska národná samospráva
276	Nemecká spolková republika
288	Ghanská republika
292	Gibraltár
296	Kiribatská republika
300	Grécka republika
304	Grónsko
308	Grenada
312	Guadeloup
316	Guamské teritórium
320	Guatemalská republika
324	Guinejská republika
328	Guyanská kooperatívna republika
332	Haitská republika
334	Teritórium Heardovho ostrova a Macdonaldových ostrovov
336	Svätá Stolica (Vatikánsky mestský štát)
340	Honduraská republika
344	Hongkong
348	Maďarsko
352	Islandská republika
356	Indická republika
360	Indonézska republika
364	Íránska islamská republika
368	Iracká republika
372	Írsko
376	Izraelský štát
380	Talianska republika
384	Republika Pobrežia slonoviny
388	Jamajka
392	Japonsko
398	Kazašská republika
400	Jordánske hášimovské kráľovstvo
404	Kenská republika
408	Kórejská ľudovodemokratická republika
410	Kórejská republika
414	Kuvajtský štát
417	Kirgizská republika
418	Laoská ľudovodemokratická republika
422	Libanonská republika
426	Lesothské kráľovstvo
428	Lotyšská republika
430	Libérijská republika

Položky číselníka

Kód	Názov krajiny
434	Líbya
438	Lichtenštajnské kniežatstvo
440	Litovská republika
442	Luxemburské veľkovoľvodstvo
446	Macao
450	Madagaskarská republika
454	Malawijská republika
458	Malajzia
462	Maldivská republika
466	Malijská republika
470	Maltská republika
474	Martinik
478	Mauritánska islamská republika
480	Maurícijská republika
484	Spojené štáty mexické
492	Monacké kniežatstvo
496	Mongolsko
498	Moldavská republika
499	Čierna Hora
500	Montserrat
504	Marocké kráľovstvo
508	Mozambická republika
512	Ománsky sultanát
516	Namíbijská republika
520	Nauruská republika
524	Nepálská federatívna demokratická republika
528	Holandské kráľovstvo
531	Curaçao
533	Aruba
534	Svätý Martin (holandská časť)
535	Bonaire, Svätý Eustach a Saba
540	Nová Kaledónia
548	Vanuatská republika
554	Nový Zéland
558	Nikaragujská republika
562	Nigerská republika
566	Nigérijská federatívna republika
570	Niue
574	Teritórium ostrova Norfolk
578	Nórske kráľovstvo
580	Spoločenstvo ostrovov Severné Mariány
581	Menšie odľahlé ostrovy Spojených štátov
583	Mikronézske federatívne štáty

Položky číselníka

Kód	Názov krajiny
584	Republika Marshallových ostrovov
585	Palauská republika
586	Pakistanská islamská republika
591	Panamská republika
598	Papua-Nová Guinea
600	Paraguajská republika
604	Peruánska republika
608	Filipínska republika
612	Pitcairnove ostrovy
616	Poľská republika
620	Portugalská republika
624	Guinejsko-bissauská republika
626	Východotimorská demokratická republika
630	Portorické spoločenstvo
634	Katarský štát
638	Réunion
642	Rumunsko
643	Ruská federácia
646	Rwandská republika
652	Svätý Bartolomej
654	Svätá Helena, Ascension a Tristan da Cunha
659	Federácia Svätého Krištofa a Nevisu
660	Anguilla
662	Svätá Lucia
663	Svätý Martin
666	Saint Pierre a Miquelon
670	Svätý Vincent a Grenadíny
674	Sanmarínska republika
678	Demokratická republika Svätého Tomáša a Princovho ostrova
682	Saudskoarabské kráľovstvo
686	Senegalská republika
688	Srbská republika
690	Seychelská republika
694	Sierraleonská republika
702	Singapurská republika
703	Slovenská republika
704	Vietnamská socialistická republika
705	Slovinská republika
706	Somálska republika
710	Juhoafrická republika
716	Zimbabwianska republika
724	Španielske kráľovstvo
728	Juhosudánska republika

Položky číselníka

Kód	Názov krajiny
729	Sudánska republika
732	Západná Sahara
740	Surinamská republika
744	Svalbard a Jan Mayen
748	Svazijské kráľovstvo
752	Švédске kráľovstvo
756	Švajčiarska konfederácia
760	Sýrska arabská republika
762	Tadžická republika
764	Thajské kráľovstvo
768	Togská republika
772	Tokelauské ostrovy
776	Tongské kráľovstvo
780	Republika Trinidadu a Tobaga
784	Spojené arabské emiráty
788	Tuniská republika
792	Turecká republika
795	Turkménsko
796	Ostrovy Turks a Caicos
798	Tuvalu
800	Ugandská republika
804	Ukrajina
807	Macedónska republika
818	Egyptská arabská republika
826	Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska
831	Guernsey
832	Jersey
833	Ostrov Man, korunná dependencia
834	Tanzánijská zjednotená republika
840	Spojené štáty americké
850	Panenské ostrovy Spojených štátov
854	Burkina Faso
858	Uruguajská východná republika
860	Uzbecká republika
862	Venezuelská bolívarovská republika
876	Wallis a Futuna
882	Samojský nezávislý štát
887	Jemenská republika
894	Zambijská republika
896	Oblasti inde nešpecifikované
898	Nešpecifikované

KLASIFIKÁCIA DROG

1. OPIÁTY

Heroín

- 111 heroín, diamorfín
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 164 heroín
(náhradný opiát/opioid užívaný ako súčasť protidrog. liečby)

Metadón

- 144 metadón
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 161 metadón
(náhradný opiát/opioid užívaný ako súčasť protidrog. liečby)

Buprenorfín

- 151 buprenorfín
(získaný na ulici alebo na nelekárske účely)
- 163 buprenorfín
(náhradný opiát/opioid užívaný ako súčasť protidrogovej liečby)

Iné opiáty

- 121 morfín
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 122 ópium
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 123 domáca výroba zmesi (odvarov) z makového kvetu alebo zo suchej makovice ("Poppy tea", "Kompot" atď.)
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 130 nešpecifikovaný kodeín alebo kodeínový preparát
(získaný na ulici alebo na nelekárske účely)
- 131 codein linctus
(získaný na ulici alebo na nelekárske účely)
- 132 hydrokodeín
(získaný na ulici alebo na nelekárske účely)
- 133 dihydrokodeín
(získaný na ulici alebo na nelekárske účely)
- 138 iná špecifikovaná forma kodeínu alebo preparátu
(získaný na ulici alebo na nelekárske účely)
- 140 nešpecifikovaný syntetický opiát
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 141 dextromoramid
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 142 dextropropoxyfén
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 143 dipipanón
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 145 petidín
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 148 iný špecifikovaný syntetický opiát (DOLSIN)
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 150 nešpecifikovaný agonista-antagonista

- (získaný na ulici alebo na nelekárske účely)
- 152 pentazocín (FORTRAL)
(získaný na ulici alebo na nelekárske účely)
- 158 iný špecifikovaný opiát agonista-antagonista (BEFORAL)
(získaný na ulici alebo na nelekárske účely)
- 160 nešpecifikovaná opiátová náhrada
(náhradný opiát/opioid užívaný ako súčasť protidrog.liečby)
- 162 kodeín/dihydrokodeín atď.
(náhradný opiát/opioid užívaný ako súčasť protidrog.liečby)
- 188 iný špecifikovaný druh opiátovej drogy
(náhradný opiát/opioid užívaný ako súčasť protidrog.liečby)

2. KOKAÍN

Kokaín

- 210 nešpecifikovaný kokaín
- 211 kokaín hydrochlorid
- 213 iná špecifikovaná forma kokaínu (napr. coca paste)

Krak

- 212 voľná báza kokaínu (zahrňujúca "Crack")

3. STIMULANCIA

Amfetamíny

- 220 nešpecifikovaný amfetamín
- 221 amfetamín sulfát
- 222 dexamfetamín
- 223 metylamfetamín - Picco
- 224 metylamfetamín – k fajčeniu
- 228 iná špecifikovaná forma amfetamínu (napr. PERVITÍN)

MDMA a iné deriváty

- 240 MDMA (extáza)
- 410 nešpecifikované priemyselné ("technické") drogy

Iné stimulanty

- 200 nešpecifikovaný stimulátor
- 230 iné nešpecifikované stimulanty
(nie kokaín/amfetamín)
- 231 metylfenidát
- 232 fenmetrazín
- 233 efedrín, norefedrín, pseudoefedrín
- 288 iný špecifikovaný stimulant CNS

4. HYPNOTIKÁ A SEDATÍVA

Barbituráty

- 311 barbituráty

Benzodiazepíny

- 320 nešpecifikovaný benzodiazepín
- 321 diazepam
- 322 flurazepam
- 323 flunitrazepam
- 324 lorazepam

- 325 oxazepam
- 326 nitrazepam
- 327 temazepam
- 328 iný špecifikovaný benzodiazepín

Iné hypnotiká a sedatíva

- 300 nešpecifikovaná hypnoticko-sedatívna droga
- 310 nešpecifikované hypnotikum
- 312 metakvalón
- 313 glutethimidín
- 314 chlórmetiazol
- 318 iné špecifikované hypnotikum, okrem benzodiazepínov
- 330 nešpecifikované hlavné trankvilizátory
- 331 špecifikované hlavné trankvilizátory
- 388 iné špecifikované sedatívum a anxiolytikum, okrem benzodia- zepínov

5. HALUCINOGENY

LSD

- 411 kyselina lysergová (LSD)

Iné halucinogény

- 400 nešpecifikované halucinogénne látky
- 414 fencylidín (PCP)
- 418 iná špecifikovaná syntetická halucinogénna alebo "technická" droga
- 420 nešpecifikované huby
- 421 Amanita Muscaria (muchotrávka červená)
- 422 psilocybín
- 428 iná špecifikovaná halucinogénna rastlina
- 488 iná špecifikovaná halucinogénna látka

6. PRCHAVÉ LÁTKY

- 500 nešpecifikované prchavé látky
- 511 lepidlo (napr. VULKÁN)
- 512 bután
- 513 riedidlá/rozpúšťadlá (napr. TOLUÉN)
- 514 benzín
- 515 dusitany
- 588 iná špecifikovaná prchavá látka

7. KANABIS

- 600 nešpecifikovaný cannabis
- 611 rastlinná konopa (vňat')-marihuana, "tráva"
- 612 živica (hašiš)
- 613 olej
- 688 iná špecifikovaná forma cannabisu

8. ALKOHOL (iba ako sekundárna droga)

- 700 alkohol

9. INÉ LÁTKY

- 800 nešpecifikovaná iná droga (látky)
- 830 antiparkinsonické liečivá
- 840 antidepresívne liečivá
- 888 iná špecifikovaná drog

999 nešpecifikovaná droga pri Dg. „F19“